

“БИР КЕЛИБ КЕТИНГ ҚИШЛОҒИМИЗГА...”

Давоми. Бошланиши 1-бетда.

“Сентоб” сўзининг турихи маънолари маънуд бўлиб, асосан “Сен” тиник, “Об” сув маъниси ҳақиқатга якин бўлганлиги учун маҳаллий ахоли томонидан ушбу атама омма-лашган. “Сентоб” қишлоғи эски кўргон қодиклари, қадимий горлар, “Сентоб тепа”, “Чашма Ако” булуги, “Ширин Ато” мақбаси каби диккатга сазовор жойлари ва маданий мерос обьектлари билан аҳамиятидир.

Мазкур худудда ичи туризм салоҳиятини ривожлантириш массада тизимли ишлар йўлга кўйилган. Сайёхларнинг мазмунли дам олишларини таъминлану учун хонадонларда хунармандчиллик массанлари ва кичик музейлар ташкил этилган. Шунингдек 20 дон ортик меҳмон ўйлари ҳамда 15 турдаги туризм хизматлари ташкил этилди, натижада 200 га якин маҳаллий ахолининг доимий бандиги таъминланди. Яна бир эътиборли жиҳати шуки, 2022 йилда ушбу масканга 300 мингдан ортик маҳаллий, 2,5 мингга якин хорижий сайдеҳлар ташири бўюрган бўлса, жорий йилда ушбу кўрсатни йип якуни билан иккى баробарга ортишни кузатиш мумкин.

Жорий йилнинг 18-20 октябрь кунлари Самарқанд шахрида бўлиб ўтган бутунжакон

туризм сессиясининг дастурига кўра турли мавзуу ва йўнилишлар бўйича хорижий туризм компаниялар ҳамда худудлар ташкилотчилар томонидан муносиб тақдирланган ҳолда эътироф этилган бўлса, улар орасида “Энг яхши туризм қишлоғи” номинацияси бўйича “Сентоб” қишлоғи ҳам бор. Қувонарписи, жорий йилда Янги Ўзбекистон қишлоқларидан бештасининг номзоди ушбу танловода кўриб чиқилиб, UNWTO Бос Ассамблеяси доирасида ўтказилган “Энг яхши туризм қишлоқлари” номинацияси бўйича Нурота туманидаги “Сентоб туризм” қишлоғи Бутунжакон туризм қишлоқлари номинациясида голиги деб топилиб, мазкур ҳалқаро оламшумул рўйхатдан жой эгаллади. Эндиликда ушбу қишлоқ Марказий Осиёдаги UNWTO рўйхатига кирган иккита туризм қишлоғидан бири ҳисобланади. Ҳозирда ушбу нуфузли ҳуҳшабар вилоят ва туман мустасадилари, маҳаллий тадбиркорлар зиммасига ҳам шараф, ҳам масульият юкладики, мазкур туризм қишлоғини якин истиқболди янада ривожлантириш ва сайдеҳлар сонини ошириш бўйича янайдан янги истиқболи лойиҳаларни ҳаётта татбиқ этишига унади. Бу эса қишлоқ инфраструктурасини янада яхшилаш ва кўйимча янги иш ўринлари яратиш имконини беради.

Отабек ЖАНГИРОВ.

МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ МАСКАНЛАРИ СОНИ ЯНА БИТТАГА КЎПАЙДИ

Навоий вилоятининг олис чўл ҳудуди Томди туманида замонавий ва барча қулаликларга эга Маънавият ва маърифат масканни фойдаланишга топширилди.

Маросимда кенг жамоатчилик, нуронийлар ва ёшлар, Республика Маънавият ва маърифат маркази вилоят бўлими раҳбари Акрамjon Муқимов, туман ҳокими Қайрат Алдабергенов ҳамда мутасади ташкилот раҳбарлари иштирок этди.

А.Муқимов ушбу маскан ўзига хос икодий, ранг-бараган тадбирлар, лойиҳалар амалга ошириладиган, зиёли инсонлар қадами аrimайдиган жой бўлиши лозимлигин таъкидлари ҳамда зиё маскани кутубхонаси учун китоблар жамламасини тухфа эти.

Шунингдек, масканда ижодкор ва китобхонлар учун кутубхона, туман маънавият ва маърифат бўлинмаси учун хизмат хоналари бўлиб, қулий шароитлар яратилган.

Республика Маънавият ва маърифат маркази вилоят бўлими матбуот хизмати.

Семинар

**Навоий шаҳридаги 4-айрим фанлар чукур ўрганиладиган ижти-
состаслаширилган мактабда “Тил-миллат бойлиги” деб номланган
шаҳар семинари ташкил этилди. Ушбу маънавий-маърифий тад-
иширик этди.**

БАГРИКЕНГЛИК ИФОДАСИ

Семинарнинг мақсади бағрикенглик ғояларини тарғиб килиш, ҳалқлар ва эзлатлар бирордамлиги, аҳоли, инок яшашга барча имкониятлар яратилганлигини намоён килишига қаратиши тилди. Шунингдек, меҳмонларга юртимизнинг турли ҳашарларидаги миллий таомлар, уларнинг келиб чишик тархи яхшида кўргазмали тарзда маълумотлар тақдим қилинди. Тадбирда иштирокчилар Бухоро, Самарқанд, Хоразм, Шаҳрисабз ва

Тошкент шаҳарлари бўйлаб саёҳат қылгандаи бўлди. Ҳар бир шаҳарнинг тарихи, миллий таомлари ва маданияти ҳақидаги қишлоқлар, коловерса “Омад ҷарҳалаги” бекатидаги савон-жавоблар йигилгандарда катта таассурот қолди.

Шундан сўнг улар ташкил этилган очик дарсларда иштирок этиши “Creative Teacher” дарси, “Тарих билдишларни” викторинаси, “Типлар тарихига назар” мавзусидаги очик маш-

гулоп, шунингдек, мактабда ташкил этилган “Заковат” билимлар беллашув соҳа вакилларининг катта қизиқишишларига сабаб бўлди.

Тадбирнинг бадиий қисмидаги қардодар ҳалқларни милий кўй-кўшиклири, рақслари ва маросимлари намойиш этилди.

Семинар якунида фаол ўқитувчи ва ўқувчилар тақдирланди. **Дилбар БАБАДЖАНОВА,** мактаб директори.

Ўз мухбirimiz.

ФАРОВОН ҲАЁТ МАНБАИ

Давоми. Бошланиши 1-бетда.

Шу жумладан 2023 йилда 212,7 км узунлиқдаги ҳўжалакли-лараро каналларни механизм ёрдамида тозалаш учун 978 минлион сўм, 159 дона гидротехник иншотларни таъмирлаш учун 335 минлион сўм, 183 дона сув ўлчаш гидропостларни таъмирлашшилари 219,6 минлион сўм мидорда таъмирлашшилари режалаштирилган.

Бугунгунда ҳўжалаклилараро каналларнинг 151,4 км кисми лойиҳадан тозаланди. Шунингдек 223 км узунлиқдаги ичи суғори тармоклари механизм ёрдамида лойиҳадан тозалашшилари якунча етказилган.

Тизимда олиб бориладиган ислохотлар, инновацион технологияларнинг жамият ҳаётидаги тутун ўни ва соҳадаги янгиликларни кенг жамоатчиликка етказиш, бахардор килиш массадада Қўйи Зарабашон Ирригация тизимлари, хавза бошқармаси ҳамда Ўзбекистон Журналист-

лар уюшмаси Навоий вилоят бўлими ҳамкорлигida “Тошрабot-Ўтракчў” ирригация тизими фаолиятни мисолида ОАВ учун Қизилтепа туманида пресс-тур ташкил этилди.

Дастлаб, жуналистлар “Тошрабot-Ўтракчў” ирригация тизими бошқармаси маъмурӣ биносида бўлиб, тизим томонидан амалга оширилганда ишлар ҳамда тизимда ишлаб келилтган ишчи ходимлар учун яратилган шарт-шароитлар билан танишиди.

Шундан сўнг ижодкорлар Қизилтепа туманида фаолиятни яратибетаан “Амирбобо Янги Замини” фермер ҳўжалигининг 15 тектарлик ер майдонида ташкил этилган ёмғирлатиб сугориши технологияси ўнатилган худуда бўлиб, технologиянинг ишлари яратибетаан ўтилганда ишлар ҳамда тизимда ишлаб келилтган ишчи ходимлар учун яратилган шарт-шароитлар билан танишиди.

Пресс-тур якунида журналистлар учун матбуот анжумани ташкил этилиб, бошқарма бошлиги томонидан соҳада амалга оширилган ишлар ва келгисидаги резжалар юзасидан ахборот берилди.

Ўз мухбirimiz.

Хўйлашган “Нимкон” сув таҳсилотида ишларини оширилган ишларни кўздан кечиришиб.

“Нимкон” сувтақсизмаш иншооти Қизилтепа туманининг 2360 гектар қишлоқ ҳўжалиги таъмирлашшилари 2023 йилда ишлаб келилтган ишчи ходимларни сув билан таъмирлашшилди.

Пресс-тур якунида журналистлар учун матбуот анжумани ташкил этилиб, бошқарма бошлиги томонидан соҳада амалга оширилган ишлар ва келгисидаги резжалар юзасидан ахборот берилди.

Маълумот ўрнида бир жиҳатда алоҳида тўхтаби ўтиш жоиз. Ҳозирга келиб Ўзбекистон сув тежовиҳи технологиялар жумладан сув тежовиҳи технологияларни таъмирлашшилди.

Марказий Осиё мамлакатлари орасида эса 1-ўринда турнибди. Бу йўналишда ишлар келтириб ташкил этилди. Тадбирда иштирокчилар Бухоро, Самарқанд, Хоразм, Шаҳрисабз ва

Тошкент шаҳарлари бўйлаб саёҳат қылгандаи бўлди. Ҳар бир шаҳарнинг тарихи, миллий таомлари ва маданияти ҳақидаги қишлоқлар, коловерса “Омад ҷарҳалаги” бекатидаги савон-жавоблар йигилгандарда катта таассурот қолди.

Шундан сўнг улар ташкил этилган очик дарсларда иштирок этиши “Creative Teacher” дарси, “Тарих билдишларни” викторинаси, “Типлар тарихига назар” мавзусидаги очик маш-

Маънавият

Хар тонг онажонимининг дуоларини олиб ишга отланманан. Назаримда, волидам айтадиган дуолари вужудидан руҳиятимгача томиримдаги қондек югуради. Мехрибонимининг она тилимда қўлган эзгу ниятлари гўё бошқа тилларда бундай чаройтии жарангламайдигандек... Шунга айтишса керакда, “Тил — міллатнинг юраги” деб. Тўғри, Бехбудий бобомиз айтганларидек, “тўрт тилини ўрганиш зарур”. Боиси, дунёга чиқиш тил билиш орқалиди. Чунки, тил нафқат мумомала воситаси, балки ҳалқинча маданияти, урф-одати, унинг турмуш тарзи, тархишидир. Аммо, менимча, ўзбек тилида ҳар куни дуо билан фарзандларини ўқишига, ишга, сафарга жўнаташ ҳам фақат бизнинг миллатда бор қадрият.

Ўқиганларимни эслайман, ..тил ҳалқни тарбиялайди, ўқитади, урф-одат, анъана-ларини сақлайди”, деб тилга таъриф берган олимлар. Бу бекизга эмас. Ҳурмат-иззат, мумомала маданияти ва қадриятларнинг бари-бари тил орқали ўз мавженинн топлади. Кузатгандарим, давлат хизматлари марказ-ларни таъриф бураётган хориж ишшилармонларни хоҳ у америкалик бўлсин, хоҳ хитойлик хоҳ у ҳабар бўлсин ёки ҳиндуда ўз бизнесини давлат рўйхатидан ўтказишда гапнинг индайлосини юртимизга, ҳалқимизга хурмат юзасидан “Ассалому алейкум”дан бошлади. Тўғри, тили келишишмасада, тушнаги килиб айтла олади. Қувонли кетаман, чунки бу ҳам ўзбек тилига, миллатни келиб олади.

“Хорижий тилларни билиш инсоннинг маданиятидан, зиёлилигидан дарак беради. Она тилини билиш эса ҳар бир фуқаро ол-дидаги муқаддас бург”, деганида дониш-мандлар минг марта ҳак фикри айтишган.

ДАВР НАФАСИ

2023 йил ■ 26 октябрь ■ № 43

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Давоми. Бошланиши 1-бетда.

Вилоядаги банклар томонидан ажратилган кредитларни қайтими ҳамда мавжуд муаммоли кредит қарздорликларини ундириши ишларини жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги масалаларни мавжуд мавмумлини кредитларни ҳамда 183 та лойиҳага жами 240,1 минлиард сўм кредит ажратилган. 2023 йил бошида вилоядаги 8606 нафар ичи-ходимлар бўлиб, шундан 3497 нафари хотин-қизлар, 678 нафари ёшлардан иборат. Ишлаб чиқаришда 2185 нафар, техник ходимлар 564 нафар, зарарли мухоммадларни ҳамда 1621 нафар, оғир юқтурувчи кранда ишлаб чиқаришда 12 нафар, депутат 2 нафарни ташкил этилди.

Шунингдек, сессияда вилоядаги маҳаллий бюджетининг 2023 йилдаги кўшимчани маҳалларни ҳамда 1621 нафарни ташкил этилди.

Корхонада мактабларни ҳамда 12 нафарни ташкил этилди.

Корхонада

КИРК ЙИГИТНИНГ ТИЗ ЧҮККАНИ

Ха, кеңа кицик гаплар бўлди... Шундок тракторни гаражга кўйиб келаётган эди. Йўлини кесиб, собиқ синдоши чиқди.

— Разно, мен билан юринг, сизни йигитлар кутубди, — деди.

— Кизиссан-а, синдош, нима қиласам кеч тушигдан йигитларнинг олдида?

— Улар бегона эмас, синдошларингиз. Сизга гапи бор экан. Мени эчли юбошиди. «Раъонни олиб келмасанг, қайтиб келма, дейшиди. Сизга маслаҳатли гаплари бор, дардлари бор...

Ха энди, Раъонни катта мажлисларга депутат қилиб сайланганлар шулар эмасми... Но илож йўлини бурди, охонхада уни кутиб, бўза ичб ўтирган кирк йигитни кўрди. Салом-аликдан сўнг ахволларини сўрди. (Йигилгандарнинг ярми синдош бўлса, ярми мактабдошлари, ҳаммаси кишлодшлари эди). Раъон уларга қараб, бир сўз деб турган экан:

Эр ўтишлар тутмаганини кесади,
Тўғон турса ўйларини тўсади,
Чорласалар бўрон каби эсади,
Кирк починим, нима бўлди, сизларга?
Бўза ичган ақлени ҳам учармиш,
Узи билмай ор-номусдан кечармиш,
Ота номли рўйхатлардан ўчармиш,
Кирк бургутим, нима бўлди, сизларга?
Кирқовинги қирқ тогумин эмасми,
Тераклари тик боғумин эмасми,
Бу ҳолинагуз дил доғумин эмасми,
Кирк суюнчим, нима бўлди, сизларга?
Озигина ширақайф бўлиб, айтган сўзи хайф бўлиб, бошлари бир ёқадан чиқиб, кўнгиллари чукиб ўтирган йигитлар айтди:

Бирор борки, киркда хам бўллади,
Бўлар бола аввалбошдан зўр бўллади,
Холимиздан кулмагин, синдош киз,
Шер зотининг аёли ҳам шер бўллади.

Ухлаётган ухлаганин ўғотарми,
Қишлоғимине ярми ўйғоқ, ухлар ярми,
Айттар эди адабийт муаллими:

Шер зотининг аёли ҳам шер бўллади.

— Ундай бўлса, дардингизни айтинглар, йигит бўлиб, ингломайдан қайтилгар, мен сизларни тинглашга кепдим, — деди Раъон.

— Бизни меҳр ва диккат билан тингласанг айтамиш, — деди, чор тарафидан ўнтадан туриб олган йигитлар.

— Хай, ҳай, ўн йил бирга ўқиб, яна ўн йил бирга ишлаб, сизларни тингламаган эдимми? Боща йўлдан кетсам, сизларни танимай ўтсан, қайтадан гапларни, барди ғамимизга етгичларим сизлар эмасми? Сизларни нима бўлди, кўнглинингиз не гап кепди?

— Дардимиз кўп... шундай деб, кирк йигит

тиз чўкишиди. Қалбимиздан фамимизни ол, юрагимизга умид сол, дейишиди. Аммо ҳалкнинг дардига шерни бўлмоқнинг ҳам азоблари бор экан шекилли. Кирк йигитни тиз чўқтирган дард нима экан? ...

— Айтанинги айт, айтмас бўлсанг, қайт! Хурматларининг қўидим, сирингни оч, бўлмаса, йўлимидан коч, кўрсанг — айтма, айтсанг кўркма, кўндаланг туриб, йўлимни киркма, деб

Эркаклар иккى ҳолда тиз чўкиши мумкин: аёлга гул берганда ва бўлоқдан сув ичганда.

Расул ҲАМЗАТОВ.

тегага кўтариб берадиган қудратли насослар керак. Раъно, сенга ишонамис...

Раъно қиз тиз чўкканларга тик туриб сўз берди. Сув чиқарамиз, деди, эл бўлиб кўкарамиз, деди. Хайрлашиши.

кеғланлар орқароқда жойлаши.

Мажлисга ўша пайтдаги каттанинг нак ўзи келиби. Юртнинг ҳолини билмоқ бўлиди.

Етмиш йиллик одатга кўра, минбарга чиқанлар сўзлайдилар, хеч ким бўзламади. Мақтадилар, топтамадилар. Кўрган кунларига шукур килдилар, баҳтимиз деб зикр килдилар. Қарсаклар чалинди, олқишлилар олини.

— Сўз Олий кенгаш депутати, механизатор Раъно Валиевага, — дейилди.

Ичидаги оловдан гоҳ қизариб, гоҳ бўзариб, зўрга ўтирган Раъно мин-

берасизлар, халқ томон юрасизлар, деб туриб олди.

Воажаб, теладагиларнинг кошу ковогига қараб, пастидагилар ҳам қарсак чалмади, сенинг гапнинг маъқул, эй Раъно гул, деб олмади.

Раъно уларга: ўзи яқиндагина Хосият бахши ижодидан ёд олган шеър (бўзмиди, сўзмиди) айттиб бергиси кепдио, айтма(ўзининг қалбига айтди):

Хўрликлардан юрак-багринг ёниб турса,
Ўғилларинг ўзлигидан тониб турса.

Тоши оғир паллаларга эниб турса, Элинг қаҷон эл бўлади, эна юрт?

Умид экиб, ўлат ўрдине далаандан,

Чигит экиб, хўрлик төрдине далаандан,

Мехнат қилиб нима кўрдинг далаандан,

Гулинг қаҷон гул бўлади, эна юрт?

Чаманингни машалаб чўла юзладин,

Кетмон билан Орол-кўлга юзладинг,

Манглайи шўр лак-лак гўлга юзладинг,

Чўлинг қачон чўл бўлади, эна юрт?

Мақтадилар, гул кўксинга, хўл дединг,

Топтадилар, кўл кўксинга, хўл дединг,

Алдадилар, кўл кўксинга, хўл дединг,

Тилинг қаҷон тил бўлади, эна юрт?

Алларнинг айттолмаса алласин,

Тобут учун тугаверса боласин.

Тик кўрмаса эркан деган қалъасин,

Йўлинг қаҷон ўйл бўлади, эна юрт?

Ой түғдинеми, кун түғдинеми, энажон,

Қизларинги тул түғдинеми, энажон,

Улинг қаҷон эл бўлади, эна юрт?

Халиям ҳаддини билди, вактида бир тўх-

тамга келди. Бу бахши деганинги боши

дорда, кўнгли ё кўйда, ё чўгда бўлади ўзи.

Уларнинг айтганини айтаверсанг, улар айтган

йўлдан кетаверсанг, кўп матонат керак. Катта

хўмаббат керак. Ишқилиб, Раъно ҳозирча шу жойда тўхтади. Йиғилиш ҳам тугади.

Шаҳд билан ўзлари келган автобусга бориб

айтири. Бирин-кетин бирга келганлар ҳам чи-

кишиди, ўтиргичларга чўкишиди. Бирораси ту-

риб, яша, демади. Кўрсалар ҳам кўр-мади. Раъно ўз ўтида ўзи ёниб, жонига жой

тотмай тўрт жониб (томон), кетаверди, хайри-

хоҳи йўк йўллардан ўтаверди...

Навоий шаҳрига кирб кепар чоқда, автобус

илюни йўлтартчибилиар (тартибатиб) билан

хавони кесишиб, каттапарнинг маҳобатла

машиналири етиб келиб тўсишиди.

Хосият БОБОМОРОДОВА.

(Давоми кейнинг сонда)

(Давоми. Бошланиши ўтган сонларда)

Гайби тажанг онасининг кутилмаган ўлимига тайёр эмас эди. Тўғрироғи, у ўлум нималигини ўйлаб ҳам кўрмаган эди. Онасининг қадрига аввалроқ етганида, ундан абадий айрилишини билганди, балки бошқача муносабатда бўлармиди. Онасининг кўзларини ўшлагни учагида!

Оқсоқол тўғри гапираётганди. Тошиби момо умри давомидан рӯшинонга ёлчимади. Борини ҳам ўғли заҳар қипди. Тошиби момо-

бўлиб безиллаётгандек туюларди.

Файби тажанг қабристондан қайтиб, уйга кириб келди. Одамлар унинг ёнига келиб: «Хафа бўлма, куонма, ўтиб кетар», — деб юлатиб кўйиширади. Гайби эса жим, оғизга кулф солингандай эди. Одамларга қараб: «Эннамен ўлдирмадим. Мен котил эмасман. Менинг айбим йўй», дегиси келди. Бирор бўлган топлашади. Унга дарахт кепди.

Борини ҳам кўнглини ўзидан ўтишади.

Борини ҳам кўн